

Я досліджую світ
4 клас

Дата: 05.02 2025

Клас: 4 – Б

Предмет: *ЯДС*

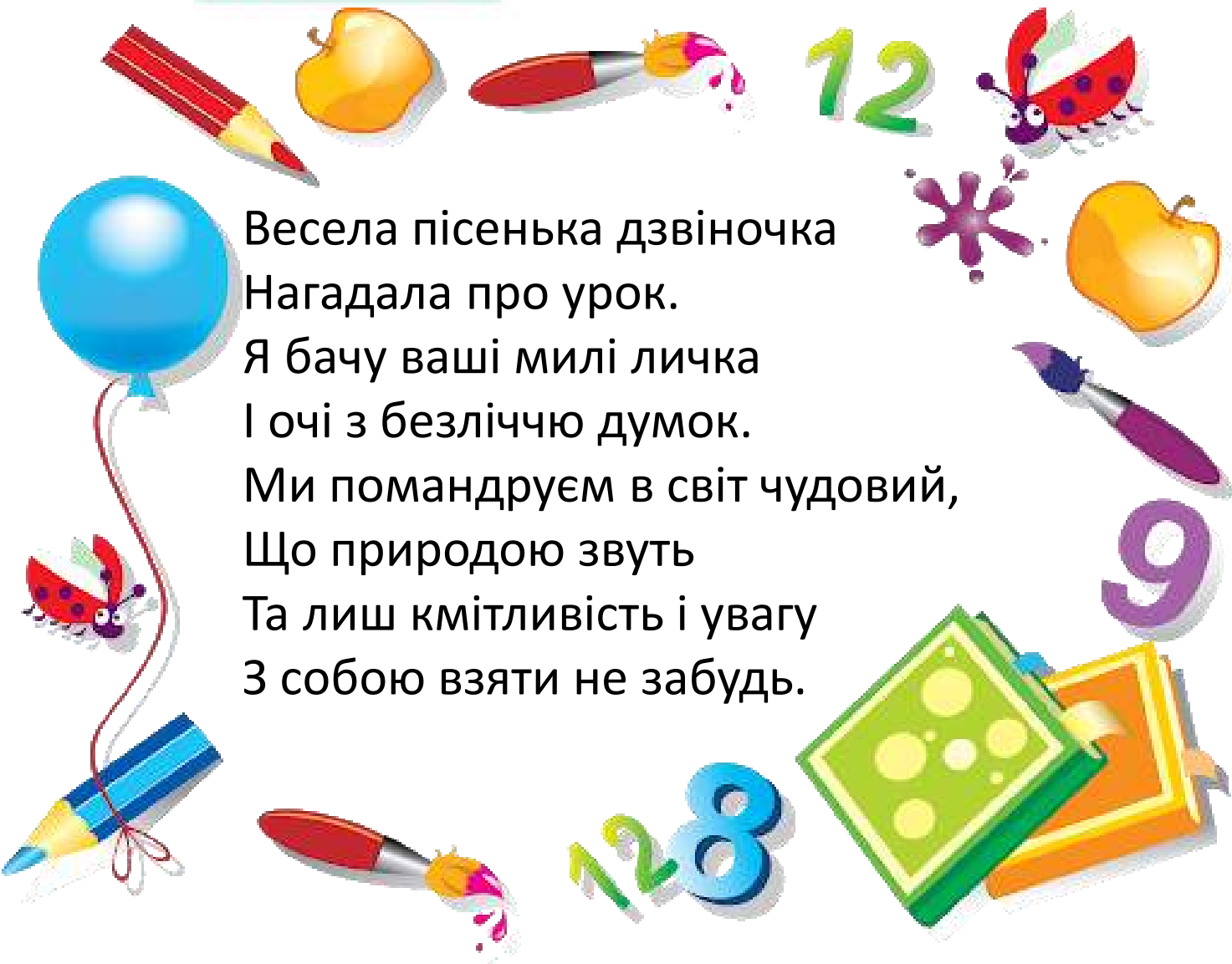
Вчитель: Таран Н.В.

Тема: *Які рослини і тварини мешкають в Африці. Повт.: Яка поверхня України.*

Мета: розповідати про різноманітність природи материків; мати уявлення про Землю як спільний дім для всіх людей; обговорювати безпечне й доцільне використання знань про природу; наводити приклади використання людиною природничо-наукових знань; формувати позитивне ставлення до навчання; виховувати дружні стосунки в класі, доброзичливе ставлення до учнів школи; розвивати увагу, мислення, мовлення.

Сьогодні
31.01.2025

Організація класу

Весела пісенька дзвіночка
Нагадала про урок.
Я бачу ваші милі личка
І очі з безліччю думок.
Ми помандруєм в світ чудовий,
Що природою звуть
Та лиш кмітливість і увагу
З собою взяти не забудь.

Сьогодні
31.01.2025

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

LIVE

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Яка погода переважає на території Африканського континенту? Чим це зумовлено?

У яких природних зонах розміщений материк?

Які культури вирощує населення африканських країн?

В Африці величезні території займають *савани*. Це безкраї трав'янисті території, подібні до наших степів. У савані існує два сезони – період дощів (літній) та сухий (зимовий).

Баобаб (1), зонтична акація (2)

Тут височіють величезні баобаби й ростуть зонтичні акації, у яких крона має вигляд величезної парасольки, мімози та деякі види пальм.

Африканські савани — неозорі рівнини, де панують трави, серед яких ростуть окремо або групами дерева і чагарники. Вони займають 40 % площі материка і широким поясом огинають вологі екваторіальні ліси. Савани лежать у субекваторіальному кліматичному поясі Північної півкулі та субекваторіальному і тропічному поясах Південної півкулі. Тому їх клімат постійно жаркий, але перемінно-вологий: чітко розрізняються вологий і сухий сезони.

Савани вкриті високою, до 4м, травою. Особливо виділяється висока **слонова трава**. Серед трав поодинокі або групами ростуть невисокі дерева. Типовим деревом саван, або візитною карткою, є **баобаб**. Баобаб краще пристосувався до тамтешніх умов: його довгі корені глибоко проникають у землю, а незвичайна деревина заповнює товстий стовбур, який просочується водою, створюючи її запас. Кора баобаба — дивне вогнєнепроникне пристосування проти пожеж, які нерідко трапляються у сухий сезон.

У савані ростуть також **мімоза** і різні **пальми**.

У період дощів савани щедрі на рослинну їжу, тому тут багато великих рослиноїдних тварин: різноманітні антилопи, зебри, а також жирафи, які можуть поїдати листя високих дерев. Водяться в саванах й інші великі рослиноїдні тварини – слони, буйволи, носороги. На берегах річок й озер мешкають бегемоти.

Рослиноїдними тваринами живляться хижаки, серед яких найсильніший – лев. Є також гепарди,

шакали, гієни. Для багатьох тварин і для людей небезпеку становлять крокодили. Найбільші з них – нільські – завдовжки 5–6 м.

У саванах Африки велике різноманіття птахів. Тут мешкає найбільший на Землі птах – африканський страус, який утратив здатність літати. Його зріст сягає 270 см, а маса – 70–90 кг. У разі небезпеки страус біжить величезними кроками (до 4–5 м) зі швидкістю 70 км/год.

1

2

3

Жираф (1), фламінго (2), марабу (3)

Природа Африки значно змінена господарською діяльністю людини.

Нині більше половини лісів Африки знищено. На місці лісів посаджено плантації какао, олійної пальми, бананів, арахісу.

- Що спричинило знищення африканських лісів?

Значно змінено й природу саван. Через надмірне випасання великої рогатої худоби, овець і верблюдів, вирубування дерев і чагарників савани дедалі більше перетворюються на пустелі. Люди борються з наступом пустель: на межі з ними насаджують лісозахисні смуги, обмежують випасання худоби там, де рослинний покрив незначний. В Африці створено багато національних парків, у яких охороняють унікальну природу материка.

Рослинний і тваринний світ саван

Баобаб

Пальма

Драконове дерево

Слонова трава

Марабу

Гієна

Буйвол

Фламінго

Дайте поради дітям, які хочуть поїхати в Африку на сафарі.

Сафарі – екскурсії в дику природу, під час яких фотографують звірів. Раніше це були мисливські поїздки Східною Африкою.

Сьогодні
31.01.2025

Робота в зошитах

Завдання 2

Напиши визначення.

Савани - це безкраї трав'янисті території, подібні до наших степів.

Сьогодні
31.01.2025

Робота в зошитах

Завдання 3

Прочитай. Упізнай рослину. Познач ✓

☐

пальма

☐

мімоза

☒

баобаб

Завдання 5

Упізнай і підпиши назви тварин і рослин, які трапляються у савані Африки.

Птах-секретар

Зонтична акація

5. Упізнай і підпиши назви тварин і рослин, які трапляються у савані Африки.

1. Чому природа Африки така різноманітна?
2. Як тварини пустелі пристосувалися до спеки й нестачі води?
3. Які рослини ростуть у вологих тропічних лісах Африки?
4. Назвіть тварин – мешканців вологих тропічних лісів.
5. Які рослини ростуть в африканській савані?
6. Назвіть екологічні проблеми Африки.
7. Висловтеся по колу, продовживши речення:
«Мене здивувало...»; «Я відчув/відчула...»; «Мені захотілося...»; «Я спробую...».

Коротко про головне

На Африканському континенті є пустелі, вологі тропічні ліси, савани. Природа материка дуже різноманітна. В Африці поширені рослини й тварини, яких немає на інших материках. Люди мають дбати про охорону природи Африки.

Перегляньте відео про рослинний і тваринний світ
Африки за посиланням:

<https://www.youtube.com/watch?v=N0VufgiOJ4E>

Сьогодні
31.01.2025

Рефлексія. Оберіть відповідну цеглинку LEGO

Сьогодні
31.01.2025

Домашнє завдання

**Повторити тему на ст. 34-38,
зошит ст. 20 – 21.**

***Фотозвіт надсилати на
освітню платформу Нитан.***

Успіхів у навчанні!